

NOTITIE

Aan MT
Van Jetty Houtsma
Onderwerp De collectieve aanvullende zorgverzekering als maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten
Datum 9 oktober 2014
Ter Besluitvorming

Samenvatting

De ISD Bollenstreek gemeenten bieden al jaren een collectieve aanvullende verzekering (CZV) aan de inwoners van de ISD gemeenten met een laag inkomen en vermogen. Binnen Holland Rijnland stemmen gemeenten deze maand af of de CZV (het pakket AV-Gemeente-Top) wordt uitgebreid ter dekking van diverse meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten.

Via deze nog uitgebreidere CZV kan een 'maatwerkvoorziening' worden geboden aan chronisch zieken en gehandicapten als compensatie voor het afschaffen van de Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER). De pakketuitbreiding betekent wel dat de premie voor dit pakket hoger is.

Deze notitie gaat met name over de voortzetting van de CZV via Z&Z, de doelgroep van de CZV en de premiebijdrage.

Voorstel:

- 1. Ook in 2015 en 2016 categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een tegemoetkoming in de premie van de collectieve aanvullende zorgverzekering (hierna: CZV) aanbieden aan de doelgroep door middel van de CZV bij Zorg en Zekerheid. Hiertoe opnieuw een overeenkomst afsluiten met Z&Z.**
- 2. Instemmen met de volgende doelgroep/toegangscriteria voor de CZV:**
 - de huidige inkomensgrens van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm en
 - de toepasselijke vermogensgrens van artikel 34 lid 3 PW (WWB)
 - (naast het woonplaatscriterium dat in de WWB/Participatiewet staat).
- 3. Géén afzonderlijke toegangscriteria voor chronisch zieken en gehandicapten hanteren.**
- 4. Vaststellen:**
 - welk bijdrage de klant betaalt in de (geschatte) premie van de CZV in 2015; respectievelijk
 - welke tegemoetkoming in de kosten van de premie de ISD Bollenstreek geeft d.m.v. categoriale bijzondere bijstand (*paragraaf 7 geeft enkele opties*).
- 5. Het verzekeren van het wettelijk eigen risico in de basisverzekering niet verplicht stellen voor de CZV-deelnemers. De keus hiervoor aan de individuele deelnemers overlaten.**

1. Inleiding

De ISD Bollenstreek biedt al jaren een collectieve aanvullende zorgverzekering aan aan alle inwoners met een laag inkomen en vermogen. Deze verzekering maakt onderdeel uit van het bijzondere bijstands- en minimabeleid van de ISD Bollenstreek.

Op dit moment is de vraag actueel of de collectieve aanvullende zorgverzekering ook voor chronisch zieken en gehandicapten een goede voorziening kan zijn om de extra kosten te dekken die deze groep personen vaak heeft.

Dit jaar is namelijk besloten om de Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) af te schaffen. Deze regelingen waren bedoeld ter compensatie van meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten. Het rijk betaalt een deel van de vrijvallende middelen aan de gemeenten. Gemeenten mogen zelf beslissen of, en hoe, ze deze middelen inzetten voor een 'maatwerkvoorziening' voor chronisch zieken en gehandicapten.

De collectieve aanvullende zorgverzekering is een mogelijkheid om invulling te geven aan zo'n passende 'maatwerkvoorzieningen'.

De wettelijke grondslag van de collectieve aanvullende zorgverzekering is de Wet werk en bijstand (WWB). De ISD verstrekt hierbij 'categoriale bijzondere bijstand'¹ in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van de premie van de collectieve aanvullende zorgverzekering. Het dagelijks bestuur mag per 1 januari 2015 zelf een inkomensgrens bepalen voor deze bijstand. De wettelijke inkomensgrens van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm vervalt dan.

Voorafgaand hieraan zal het dagelijks bestuur uiteraard moeten beslissen of ze de collectieve aanvullende zorgverzekering ook volgend jaar willen voortzetten. Een eventueel besluit om deze op te zeggen zou overigens voor 1 november 2014 aan Zorg & Zekerheid moeten worden bekendgemaakt. In het vervolg van de notitie wordt de collectieve aanvullende zorgverzekering overigens kortweg als 'CZV' aangeduid.

Leeswijzer

Deze notitie beschrijft in deel I eerst de huidige stand van zaken:

- In paragraaf 2 de CZV zoals die nu wordt aangeboden.
- Vervolgens beschrijft paragraaf 3 de ontwikkelingen in het kader van de afschaffing van de Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatieregeling Eigen Risico (CER). In dit kader wordt ook de rol van Holland Rijnland bij het realiseren van een vervangende maatwerkvoorziening toegelicht.

In deel II wordt vervolgens ingegaan op de volgende onderwerpen. Gevraagd wordt om hierover een beslissing te nemen:

- Paragraaf 4 gaat over het voortzetten van de CZV vanaf 1 januari 2015.
- Paragraaf 5 gaat over de uitbreiding van het verzekeringspakket van de CZV en de daarbij behorende premiestijging. Wordt de CZV ook als maatwerkvoorziening voor chronisch zieken en gehandicapten ingezet?
- In paragraaf 6 wordt ingegaan op de toelatings-/doelgroep criteria van de CZV.
- Paragraaf 7 geeft enkele opties over de hoogte van de gemeentelijke premiebijdrage in 2015: welk deel van de CZV betalen deelnemers/cliënten en welk deel betalen de gemeenten?
- Paragraaf 8 gaat over het al dan niet verzekeren van het wettelijk verplicht eigen risico in de basisverzekering.
- Paragraaf 9 gaat over de mogelijkheid om bijzondere bijstand te verstrekken voor kosten die niet worden gedekt door de basis- en collectieve aanvullende zorgverzekering.
- Paragraaf 10 gaat over de financiering van de kosten.
- En paragraaf 11 bevat een kort overzicht van de interne en externe communicatie van de besluiten die op basis van deze notitie worden genomen.

¹ Bij categoriale bijzondere bijstand wordt alleen gekeken of iemand behoort tot een categorie/een groep van personen waarvan aannemelijk is dat zij bepaalde kosten maakt. Er hoeft dus niet – zoals bij de individuele bijzondere bijstand – per individu te worden onderzocht of het gaat om noodzakelijke kosten van het bestaan die voortvloeien uit de individuele bijzondere omstandigheden.

Deel I Stand van zaken

2. De collectieve aanvullende zorgverzekering van de ISD Bollenstreek

Zoals in de inleiding al staat, biedt de ISD Bollenstreek een collectieve aanvullende zorgverzekering (CZV) aan. De verzekering wordt aangeboden via zorgverzekeraar Zorg & Zekerheid (hierna: Z&Z).

Doelgroep van de huidige verzekering zijn alle inwoners van de ISD-gemeenten met een laag inkomen en weinig vermogen². Door middel van deze CZV vergoedt de zorgverzekeraar de zorgkosten die niet in het basispakket van de zorgverzekering zitten. Deelnemers aan de CZV hoeven daardoor voor deze zorgkosten geen beroep te doen op de individuele bijzondere bijstand.

Deelnemers kunnen in de CZV kiezen uit 2 aanvullende pakketten bij zorgverzekeraar Z&Z:

- de AV-Gemeente-Standaard en
- de (nog uitgebreidere) AV-Gemeente-Top.

In deze twee pakketten wordt – vergeleken met reguliere pakketten (de AV-Standaard en AV-Top) – voor de meest voorkomende zorgkosten een hogere vergoeding gegeven. Het gaat dan om bijvoorbeeld brillen, tandartskosten en kosten van orthodontie. De pakketten zijn afgestemd op de meest voorkomende zorgkosten waarvoor in het verleden bijzondere bijstand werd aangevraagd.

Deelnemers aan de CZV krijgen van Z&Z korting op hun premie voor de basisverzekering (die ze ook moeten afsluitend bij Z&Z) en de aanvullende verzekering. En de ISD Bollenstreek betaalt een deel van de premie van de CZV. Het bedrag dat de ISD Bollenstreek betaalt, is voor de AV-Gemeente-Standaard en de AV-Gemeente-Top gelijk. Voor het uitgebreidere – en daardoor duurdere – AV-Gemeente-Top Pakket betalen klanten dus zelf een groter deel van de premie.

De bijlage (tabel 1) geeft een overzicht van de huidige premie, de bijdrage van de ISD Bollenstreek in de premie en de kosten van de deelnemer. Daarnaast staat in tabel 2 een overzicht van het aantal (betalende) deelnemers³ aan de AV-Gemeente-Standaard respectievelijk de AV-Gemeente-Top in juli 2014. 60% van de deelnemers maakt gebruik van de AV-Gemeente-Top.

3. Ontwikkelingen rond afschaffing van de Wtgc en de CER

Per 1 januari 2015 zijn zowel de Wet chronisch zieken en gehandicapten (Wtgc) als de Compensatieregeling Eigen Risico (CER) afgeschaft. Volgens het rijk zijn gemeenten beter dan het rijk in staat om via maatwerk de meerkosten als gevolg van chronische ziekte of handicap te compenseren.

Gemeenten krijgen daarom via het gemeentefonds extra middelen en mogen zelf beslissen of en zo ja, hoe ze deze middelen inzetten bij het realiseren van een 'maatwerkvoorziening' voor chronisch zieken en gehandicapten.

De bijlage (tabel 3) bevat een overzicht van de middelen voor de 'maatwerkvoorziening' per gemeente in 2015.

In de regio Holland Rijnland is begin dit jaar een notitie⁴ gemaakt over dit onderwerp. In die notitie is uiteengezet welke mogelijkheden gemeenten in Holland Rijnland hebben om de meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten te ondervangen. Eén van de mogelijkheden die uiteengezet zijn, is de uitbreiding van het verzekeringspakket van de CZV.

De portefeuillehouders in Holland Rijnland hebben in het portefeuillehouders overleg (PHO) in mei 2014 gekozen om deze mogelijkheid te laten uitwerken. Aan een ambtelijke werkgroep is daarom de vervolgpodracht gegeven om het verzekeringspakket van de CZV samen met Z&Z nader in te vullen, speciaal met het oog op chronisch zieken en gehandicapten.

² De verzekering is niet alleen bedoeld voor mensen met een bijstandsuitkering, maar voor iedereen met een laag inkomen en vermogen.

Laag inkomen: op grond van de huidige wet geldt nu dat het inkomen niet hoger mag zijn dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm (art. 35 lid 9 WWB). Deze inkomensgrens vervalt per 1-1-2015 in de PW.

Laag vermogen wil zeggen: vermogen dat niet hoger is dan de in de WWB/Participatiewet genoemde vermogensgrens (art. 34 lid 3 WWB/PW).

³ Kinderen zijn gratis meeverzekerd

⁴ Handreiking 'Maatwerkvoorziening inkomensondersteuning voor mensen met een langdurig hoge zorgvraag'.

De afgelopen tijd heeft de ambtelijke werkgroep binnen Holland Rijnland samen met Z&Z het CZV-pakket (de AV-Gemeente-Top) tegen het licht gehouden. Het huidige pakket is afgezet tegen meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten⁵. Bekeken is welke extra dekkingen voor chronisch zieken en gehandicapten in het AV-Gemeente-Top pakket zouden moeten worden ondergebracht en wat dit dan voor gevolgen heeft voor de premie die moet worden betaald voor dit (nog) uitgebreidere pakket.

Z&Z heeft inmiddels aangegeven dat de benodigde *extra* dekkingen voor chronisch zieken en gehandicapten in 2015 een extra premiestijging (bovenop de 'reguliere' premiestijging) van ongeveer € 5,65 per deelnemer per maand betekent. In de loop van 2015 zullen gemeenten en Z&Z overleggen over de prijs van deze extra dekking in 2016 (deze hangt o.a. af van het zorggebruik in 2015).

Z&Z is bereid om deze dekkingen in het AV-Gemeente-Top pakket op te nemen wanneer alle gemeenten in Holland Rijnland kiezen voor dit uitgebreidere Top-pakket. Er is namelijk voldoende deelnemersvolume nodig en daarvoor is deelname van meerdere gemeenten nodig. Wanneer alle gemeenten in Holland Rijnland kiezen voor dit uitgebreidere pakket, dan biedt Z&Z dit uitgebreide AV-Gemeente-Top-pakket aan vanaf januari 2015.

Z&Z biedt overigens de mogelijkheid om het wettelijk verplicht eigen risico van de basisverzekering van € 375 in 2015 te verzekeren. Een gemeente kan besluiten of ze het verzekeren van het eigen risico verplicht stelt voor alle deelnemers aan de CZV of dat ze dit vrijlaat en dus overlaat aan de individuele verzekerden. De premie zal waarschijnlijk bijna gelijk zijn aan het bedrag van het eigen risico.

De ambtelijke werkgroep van binnen Holland Rijnland heeft op basis van voorgaande een notitie⁶ geschreven met het voorstel om deze uitgebreide AV-Gemeente-Top voor in ieder geval 2 jaar af te sluiten, waarbij in het 2^e jaar een evaluatie plaatsvindt. Dan kan bekeken worden of het nieuwe AV-Gemeente-Top pakket voorziet in de zorgbehoefte of dat aanpassingen noodzakelijk zijn.

In de notitie wordt verder aangegeven dat de niet-verzekerbare kosten van chronisch zieken en gehandicapten (bijv. extra stookkosten/extra slijtagekosten kleding) vergoed kunnen worden via de reguliere bijzondere bijstand wanneer wordt voldaan aan de voorwaarden in de Participatiewet (en eventuele beleidsregels bijzondere bijstand). Eind oktober staat deze notitie op de agenda van het PHO van Holland Rijnland.

⁵ O.b.v. onderzoeksresultaten van Nivel, die onderzoek heeft gedaan naar meerkosten die de Wtgc/CER doelgroep ervaart: <http://www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/Rapport-Werk-Inkomen-kerngegevens-2013.pdf>

⁶ Notitie 'Collectieve ziektekostenverzekering als maatwerkvoorziening inkomensondersteuning'.

Deel II Beslispunten

In het licht van de hiervoor beschreven stand van zaken, zal over een aantal onderwerpen een beslissing worden genomen. De te nemen beslissingen worden hieronder benoemd en toegelicht.

4. De CZV in het kader van het bijzondere bijstands- en minimabeleid voorzetten va 2015?

De CZV maakt onderdeel uit van het bijzondere bijstands- en minimabeleid van de ISD Bollenstreek. De afgelopen jaren is gebleken dat de CZV een goed middel is om niet alleen bijstandsgerechtigden maar ook andere mensen met een laag inkomen en weinig vermogen financieel te ondersteunen.

Voor de deelnemers betekent de CZV dat ze goed verzekerd zijn voor zorgkosten en tegen een heel voordelige premie. De ISD neemt immers een deel van de premiekosten van de CZV voor zijn rekening en daarnaast geeft Z&Z een collectiviteitskorting op de premie van de basisverzekering en op premie van de CZV. Het deelnemen aan de CZV kan bijdragen aan het voorkomen dat mensen in een schuldsituatie belanden doordat hun zorggebruik niet of onvoldoende verzekerd was.

Voor de ISD Bollenstreek is een bijkomend voordeel dat de uitvoeringskosten bijzondere bijstand hiermee worden beperkt. Zou worden besloten om de CZV af te schaffen, dan zal dit waarschijnlijk leiden tot een forse stijging van het aantal aanvragen bijzondere bijstand. Waardoor ook de uitvoeringskosten van de ISD (fors) zullen stijgen.

Voorstel is daarom om (in ieder geval in het kader van het bijzondere bijstands- en minimabeleid) gebruik te blijven maken van categoriale bijzondere bijstand in de vorm van een tegemoetkoming in de premie van de CZV.

Gezien de in paragraaf 3 en de hierna geschetste ontwikkelingen in regionaal verband ligt het daarbij in ieder geval de komende jaren voor de hand om de CZV via Z&Z te aan te bieden en opnieuw een overeenkomst met Z&Z af te sluiten.

5. De CZV vanaf 2015 ook als 'maatwerkvoorziening' voor chronisch zieken en gehandicapten inzetten?

Zoals in paragraaf 3 is aangegeven, staat de notitie⁷ over de uitbreiding van het AV-Gemeente-Top pakket eind oktober op de agenda van het PHO van Holland Rijnland. Het PHO zal vervolgens een keuze maken of het pakket van de AV-Gemeente-Top wordt uitgebreid ter dekking van de meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten. Zorgverzekeraar Z&Z zal het gekozen pakket vervolgens vanaf 1 januari a.s. aanbieden.

Enkele afwegingscriteria van gemeenten bij de keuze in het PHO kunnen zijn:

Voordelen van de keus voor uitbreiding van de dekking van de AV-Gemeente-Top c.q. de 'maatwerkvoorziening' voor chronisch zieken en gehandicapten via de CZV zijn:

- dat de CZV net als de afgeschafte Wtgc en CER medisch/zorg gerelateerd is en bedoeld is om noodzakelijke kosten te vergoeden;
- dat via de CZV een groot deel van de noodzakelijke meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten kan worden vergoed;
- dat de uitvoeringskosten van de ISD Bollenstreek (relatief) beperkt *kunnen* blijven.

Als nadelen zouden kunnen worden benoemd:

- dat chronisch zieken en gehandicapten zich zullen 'moeten' verzekeren via Z&Z. Alleen op die manier krijgen ze via Z&Z korting op de premie en een zeer uitgebreide dekking van zorgkosten. En alleen op die manier krijgen ze via de ISD een bijdrage in de premie van de CZV;
- dat niet alle deelnemers die gebruik maken van de AV-Gemeente-Top chronisch ziek of gehandicapt zijn. Op dit moment vormen 'minima' (mensen met een laag inkomen en vermogen) de doelgroep en zij hebben niet allemaal een (nog) uitgebreidere dekking nodig. Gesteld zou kunnen worden dat het nog uitgebreidere pakket AV-Gemeente-Top is in die zin geen individuele maatwerkvoorziening is. Overigens geldt voor categoriale bijzondere bijstand eigenlijk per definitie dat dit geen *individueel* maatwerk is (zie noot 1).

⁷ Notitie 'Collectieve ziektekostenverzekering als maatwerkvoorziening inkomensondersteuning'

- dat de premie van de AV-Gemeente-Top stijgt door de uitbreiding van het pakket van de AV-Gemeente-Top ten behoeve van chronisch zieken en gehandicapten. Zoals hiervoor al is aangegeven hebben niet alle personen die via dit uitgebreide AV-Gemeente-Top pakket zijn verzekerd de (extra) pakketuitbreidingen nodig. Maar voor alle deelnemers moet uiteraard wel de verhoogde premie moet worden betaald. Voor een deel van de verzekerden moet dus onnodig een te hoge premie worden betaald.

Risico's/kanttekening

Wanneer wordt gekozen om het pakket van de AV-Gemeente-Top uit te breiden, dan zullen we hiermee de komende paar jaar ervaring moeten opdoen. Voldoet het pakket aan de wensen van minima en van chronisch zieken en gehandicapten. Staan de premie en het uitgebreide pakket c.q. het gebruik van het uitgebreide pakket in een goede verhouding tot elkaar?

De premie voor de extra dekkingen in de nieuwe AV-Gemeente-Top bedraagt in 2015 ongeveer € 5,65 per deelnemer per maand. Maar wanneer in 2015 een groot beroep wordt gedaan op deze extra dekkingen, dan zal dit waarschijnlijk tot gevolg hebben dat de premie die betrekking heeft op deze extra dekkingen in 2016 relatief sterker zal stijgen dan de premie die betrekking heeft op de rest van het pakket. Op dit moment valt dit echter nog niet te voorspellen.

Daarnaast is het zo dat de categoriale bijzondere bijstand in de vorm van de CZV voor minima en chronisch zieken en gehandicapten een open einde regeling is. Het aantal deelnemers valt op voorhand niet met zekerheid aan te geven. Het is daarom belangrijk om de regeling in 2015/2016 te evalueren en zo nodig bij te stellen.

Wanneer het PHO van Holland Rijnland de keus maak voor de uitbreiding van het pakket van de AV-Gemeente-Top, dan betekent dat in feite dat de 'maatwerkvoorziening' in de vorm van de CZV vorm wordt gegeven. Het betekent in ieder geval dat alle gemeenten voor de AV-Gemeente-Top sowieso een hogere premie moeten betalen.

Uw bestuur blijft echter het formeel bevoegde orgaan om te bepalen:

- aan welke doelgroep ze de CZV willen aanbieden / welke toelatingscriteria ze hanteren;
- welke bijdrage ze in de premie doen en welke bijdrage klanten betalen.

De CZV maakt immers onderdeel uit van het bijzondere bijstands- en minimabeleid van de ISD Bollenstreekgemeenten. En uw bestuur is op grond van de GR ISD Bollenstreek bevoegd om dit beleid vast te stellen en de ISD is daarom ook contractspartner van Z&Z wat betreft de CZV.

6. Doelgroep CZV: inkomensgrens en andere criteria?

Zoals gezegd, is de huidige CZV onderdeel van het bijzondere bijstands- en minimabeleid. Doelgroep c.q. toegangscriteria van dit beleid zijn op dit moment:

1. woonplaats hebben in een ISD Bollenstreekgemeente;
2. inkomensgrens (tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm);
3. vermogensgrens (tot de vermogensgrens WWB).

Vraag is welke toegangscriteria vanaf 1 januari 2015 worden gehanteerd.

Ad 1 Woonplaats

De persoon die gebruik wil maken van de CZV van de ISD Bollenstreek moet woonplaats hebben in de Bollenstreekgemeente. Dit woonplaatscriterium staat in de wet⁸ (uw bestuur hoeft hierover geen besluit te nemen).

Ad 2 en 3 Inkomens- en vermogensgrens

Vanaf 1 januari 2015 geldt in de Participatiewet (PW) niet langer de huidige wettelijke inkomensgrens van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm voor categoriale bijzondere bijstand. Vraag is of uw bestuur een andere inkomensgrens wil stellen en zo ja, welke inkomensgrens dan.

Voordeel van de keuze voor de huidige inkomensgrens van 110% is dat deze grens aansluit bij het overige bijzondere bijstands- en minimabeleid. De CZV is zo toegankelijk voor de doelgroep die dat het meest nodig heeft, namelijk alle mensen met een laag inkomen en vermogen.

⁸ De CZV is een vorm van categoriale bijzondere bijstand. Het recht op (categoriale bijzondere) bijstand bestaat jegens het college van de gemeente waar de belanghebbende woonplaats heeft (art. 40 WWB/art. 40 PW).

Daarnaast is het gebruik van één inkomensgrens voor de categoriale bijzondere bijstand en minima-beleid voor klanten duidelijker dan het gebruik van verschillende inkomensgrenzen voor verschillende regelingen. Ook voor de uitvoering is dit het meest eenvoudig, waardoor de uitvoeringskosten van de ISD Bollenstreek relatief het laagst zullen zijn.

Wat betreft de vermogensgrens was en is het een bevoegdheid van uw bestuur welke vermogensgrens wordt gehanteerd. Tot dusverre is altijd aangesloten bij de wettelijke vermogensgrens die geldt voor de algemene bijstand voor levensonderhoud⁹. De argumenten hiervoor zijn dezelfde als die voor de inkomensgrens gelden (zie hierboven).

Voorstel is om de huidige inkomensgrens van 110% van de toepasselijke bijstandsnorm alsmede de vermogensgrens van artikel 34 lid 3 PW (WWB) te handhaven voor de CZV (naast het woonplaatscriterium dat voortvloeit uit de WWB/Participatiewet).

Criteria voor chronisch zieken en gehandicapten?

Aansluitend hierop volgt de vraag of er andere / aanvullende criteria voor chronisch zieken en gehandicapten zou moeten worden gehanteerd. Hierbij kan gedacht worden aan criteria die verband houden met de chronische ziekte / handicap (medisch/zorg-gerelateerde criteria).

In de Memorie van Toelichting¹⁰ van het wetsvoorstel tot afschaffing van de Wtcg en CER wordt geconstateerd dat er geen eenduidige definitie mogelijk is van de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten.

Bij de Wtcg en de CER is de afgelopen jaren gebleken dat het formuleren van criteria wie nu chronisch ziek of gehandicapt zijn een onmogelijke opgave was. Door de gehanteerde definities kwamen de gelden uit genoemde regelingen vaak niet terecht bij de beoogde doelgroep of ze kwamen wel terecht bij de doelgroep, maar tevens bij andere personen die niet behoorden tot de beoogde doelgroep. Dit is ook de reden is geweest voor het Rijk om deze regelingen af te schaffen.

Daarentegen zijn de criteria inkomen en vermogen objectiveerbaar en (doorgaans) relatief eenvoudig vast te stellen. Het gebruik van alleen deze criteria benadrukt dat de CZV is bestemd voor de doelgroep die dat het meest nodig heeft, namelijk de mensen met een laag inkomen en vermogen en zonder onderscheid te maken naar de aanwezigheid, aard en/of ernst van chronische ziekte of handicap.

Verder is het voor klanten duidelijk en voor de uitvoering het meest eenvoudig uit te voeren, waardoor de uitvoeringslasten zo beperkt mogelijk blijven.

Daarnaast sluit deze criteria aan bij de bijzondere bijstand (als het gaat om niet via de CZV verzekerbare kosten) die chronisch zieken en gehandicapten kunnen aanvragen voor overige kosten (zie paragraaf 8).

Voorstel is om géén afzonderlijke doelgroep- / toegangscriteria voor chronisch zieken en gehandicapten te hanteren.

⁹ De vermogensgrens van artikel 34 lid 3 WWB/PW.

¹⁰ Memorie van toelichting bij wet 'Afschaffing van de algemene tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten, de compensatie voor het verplicht eigen risico, de fiscale aftrek van uitgaven voor specifieke zorgkosten en de tegemoetkoming specifieke zorgkosten en wijziging van de grondslag van de tegemoetkoming voor arbeidsongeschikten (Tweede Kamer 33726, nr. 3, blz. 3)

7. Vaststellen hoogte van de premiebijdrage klant resp. ISD Bollenstreek in 2015?

Op dit moment bestaan de volgende onzekerheden met betrekking tot de kosten van de CZV in 2015:

1. Het aantal deelnemers aan de CZV in 2015;
2. De hoogte van de premie van de CZV;
3. Het bedrag van de premie dat de ISD-gemeenten resp. de deelnemers betalen.

Hierna wordt een raming gemaakt en wordt – door middel van het uitwerken van drie opties – een beeld geschetst van de geraamde kosten. Aan uw bestuur de vraag om te bepalen welk deel van de premie in 2015 moet worden betaald door de klant (deelnemer CZV) respectievelijk door de ISD Bollenstreek.

Ad 1. Schatting aantal deelnemers CZV in 2015

In juli 2014 namen in totaal 1138 betalende personen deel aan de CZV¹¹. In de prognose wordt uitgegaan van een stijging van het aantal deelnemers aan de CZV met 25 %. Het totaal aantal deelnemers wordt dan geschat op 1422 in 2015.

Ad 2. De hoogte van de premie van de CZV in 2015

De premie van het CZV-pakket 'AV-Gemeente-Standaard' bedraagt in 2014 netto € 27,71 per volwassene per maand. Nog niet bekend is hoe hoog de premie in 2015 zal zijn. Uiterlijk begin november moeten zorgverzekeraars de premies voor 2015 bekendmaken.

In de berekening is er van uitgegaan dat de premies het komende jaar zullen stijgen met ca 5 %¹². Gerekend is met een premie (inclusief collectiviteitskorting) van € 29,- per persoon per maand in 2015 voor de AV-Gemeente-Standaard. Voor de AV-Gemeente-Top komt de premie dan – inclusief de premieverhoging van € 5,65 per maand wegens de uitbreidingen in het pakket voor chronisch zieken en gehandicapten – op circa € 49 per maand uit.

Ad 3. Het deel van de premie dat de ISD gemeenten resp. de deelnemers betalen

De premie van de CZV wordt op dit moment deels betaald door de ISD Bollenstreekgemeenten. Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout en Teylingen betalen € 17,21 per maand per deelnemer en Noordwijk betaalt € 13,71 per maand per deelnemer (zie tabel 1 en 2 in bijlage 1).

Het bedrag dat de ISD Bollenstreek betaalt, is voor de AV-Gemeente-Standaard en de AV-Gemeente-Top gelijk. Voor het uitgebreidere – en daardoor duurder – AV-Gemeente-Top Pakket betalen klanten dus zelf een groter deel van de premie.

Op basis van voorgaande aannames worden hierna 3 opties gegeven met de daarbij geraamde kosten uitgewerkt. Namelijk:

- Optie 1:** de ISD betaalt de volledige premie van de AV-Gemeente-Standaard. De deelnemer betaalt dus geen 'eigen bijdrage' in de premie van de AV-Gemeente-Standaard.*)
- Optie 2:** de deelnemer betaalt een 'eigen bijdrage' in de premie van € 4 p/p p/m voor de AV-Gemeente-Standaard *) en de resterende premie betaalt de ISD.
- Optie 3:** de deelnemer betaalt een 'eigen bijdrage' in de premie van € 7 p/p p/m voor de AV-Gemeente-Standaard *) en de resterende premie betaalt de ISD.

*) Het bedrag dat de ISD Bollenstreek betaalt, is voor de AV-Gemeente-Standaard en de AV-Gemeente-Top gelijk. De deelnemer aan de (uitgebreidere en daardoor duurder) AV-Gemeente-Top betaalt dus altijd het verschil in prijs tussen de AV-Gemeente-Top en de AV-Gemeente-Standaard.

Aan uw bestuur de vraag om te besluiten welk deel van de premie klanten moeten betalen en welk deel de ISD Bollenstreek betaalt. Ter illustratie van de kosten zijn 3 opties uitgewerkt, maar uiteraard kan uw bestuur kiezen voor een andere premiebijdrage.

¹¹ Kinderen (in de leeftijd tot 18 jaar) zijn gratis meeverzekerd.

¹² Overigens heeft op 23 september verzekeraar DWS als eerste te kennen gegeven wat de premies voor volgend jaar worden. DSW verhoogt de premies (van basis- en aanvullende zorgverzekering) in 2015 niet.

Optie 1: Deelnemers betalen € 0 p/m voor AV-Gemeente-Standaard / ca € 20 voor AV-Gemeente-Top. De ISD Bollenstreek betaalt circa € 29 p/p p/m.

De optie gaat ervan uit dat de deelnemers geen 'eigen bijdrage' in de premie hoeven te betalen voor de AV-Gemeente-Standaard en dat de ISD Bollenstreek deze premie (van naar schatting € 29 per maand) helemaal betaalt. Voor deelnemers aan de AV-Gemeente-Top betekent dit dat zij alleen het verschil in prijs tussen de AV-Gemeente-Top en de AV-Gemeente-Standaard moeten betalen (circa € 20 per maand).

Nadeel van deze optie is dat deelnemers aan de AV-Gemeente-Standaard geen eigen verantwoordelijkheid hoeven te nemen; de premie wordt immers volledig gesubsidieerd. Je zou kunnen zeggen dat deze optie daarom niet strookt met het rijksbeleid om mensen bewust te maken van zorgkosten (eigen risico / eigen betaling). Uitgaande van voornoemde deelnemersaantallen (onder Ad 1.) en premie (onder Ad 2.), zijn de kosten als volgt te begroten:

Hillegom	€ 111.360
Lisse	€ 99.528
Noordwijk	€ 100.572
Noordwijkerhout	€ 69.948
Teylingen	€ 113.448
TOTAAL ISD	€ 494.856

Optie 2: Deelnemers betalen € 4 p/p p/m voor AV-Gemeente-Standaard / ca € 24 voor AV-Gemeente-Top. De ISD Bollenstreek betaalt circa € 25 p/p p/m.

Wanneer de ISD Bollenstreek een 'eigen bijdrage' van € 4 p/p p/m hanteert voor deelnemers aan de AV-Gemeente-Standaard (en de eigen bijdrage voor de AV-Gemeente-Top bedraagt dan waarschijnlijk ca € 24 per maand) en uitgaande van voornoemde deelnemersaantallen (onder Ad 1.) en premie (onder Ad 2.) zijn de kosten als volgt te begroten:

Hillegom	€ 96.000
Lisse	€ 85.800
Noordwijk	€ 86.700
Noordwijkerhout	€ 60.300
Teylingen	€ 97.800
TOTAAL ISD	€ 426.600

Van deelnemers wordt een relatief geringe bijdrage in de premie gevraagd als de premie wordt afgezet tegen het relatief uitgebreide verzekeringspakket.

Optie 3: Deelnemers betalen € 7 per maand voor AV-Gemeente-Standaard / ca € 27 voor AV-Gemeente-Top. De ISD Bollenstreek betaalt circa € 22 p/p p/m.

Zoals uit bovenstaande kostentabel blijkt, brengt de CZV forse kosten met zich mee voor de ISD gemeenten. Wanneer deelnemers een groter deel van de premie zelf betalen kunnen de kosten voor de gemeenten/ISD worden teruggebracht.

Wanneer de ISD Bollenstreekgemeenten de 'eigen bijdrage' vaststellen op € 7 per deelnemer per maand voor de AV-Gemeente-Standaard (en de eigen bijdrage voor de AV-Gemeente-Top bedraagt dan waarschijnlijk circa € 27 per maand) en uitgaande van voornoemde deelnemersaantallen (onder Ad 1.) en premiestijging (onder Ad 2.), dan zijn de kosten als volgt te begroten:

Hillegom	€ 84.480
Lisse	€ 75.504
Noordwijk	€ 76.296
Noordwijkerhout	€ 53.064
Teylingen	€ 86.064
TOTAAL ISD	€ 375.408

8. Verzekeren eigen risico basisverzekering?

Personen die gebruik willen maken van de CZV moeten ook de basisverzekering afsluiten bij Z&Z. Voor deze basisverzekering geldt een verplicht wettelijk eigen risico. De hoogte van dit verplicht eigen risico wordt komend jaar met € 15 verhoogd naar € 375¹³.

Z&Z biedt de mogelijkheid om het wettelijk verplicht eigen risico van de basisverzekering van € 375 in 2015 te verzekeren (via zowel de AV-Gemeente-Standaard als via de AV-Gemeente-Top). Uw bestuur kan besluiten of ze het verzekeren van het eigen risico verplicht stelt voor alle deelnemers aan de CZV (of voor alle deelnemers aan de AV-Gemeente-Top) of dat ze dit vrijlaat en dus overlaat aan de individuele verzekerden. Z&Z heeft aangegeven dat de premie om het eigen risico te verzekeren bijna gelijk zal zijn aan het bedrag van het eigen risico, dus circa € 30 per maand.

Voordeel van het verzekeren van het eigen risico is dat dit zo (in de vorm van de extra premie) gelijkmatig gespreid over het jaar betaald wordt via de extra premieafdracht.

Nadeel is echter dat het verplicht stellen van het verzekeren van het eigen risico voor alle deelnemers tot een zeer forse stijging van de premie voor alle CZV-deelnemers leidt, terwijl in de praktijk niet alle CZV-deelnemers daadwerkelijk hun eigen risico volmaken (het Rijk verwacht dat verzekerden gemiddeld € 238 van het eigen risico consumeren). Door deze forse premiestijging wordt de aantrekkelijkheid om deel te (blijven) nemen aan de CZV ook minder groot.

Daar komt bij dat Z&Z de mogelijkheid van een betalingsregeling (achteraf) biedt voor de zorgkosten die daadwerkelijk zijn gemaakt en onder het eigen risico vallen (Betaalgemak).

Overigens is er niets op tegen om individuele deelnemers wel de mogelijkheid te bieden om zelf te kiezen voor het (individueel) verzekeren van het eigen risico van de basisverzekering. De verantwoordelijkheid wordt zo bij de deelnemer gelaten. Het is dus aan de deelnemer om te beslissen of hij het eigen risico wil verzekeren en of hij hiervoor extra premie wil betalen.

Voorstel is om het verzekeren van het wettelijk eigen risico in de basisverzekering niet verplicht te stellen voor de CZV-deelnemers, maar de keus hiervoor over te laten aan de individuele deelnemers.

9. Bijzondere bijstand voor overige kosten

Hiervoor is al aangegeven dat niet alle kosten van chronisch zieken en gehandicapten via de (aanvullende) zorgverzekering kunnen worden vergoed. Chronisch zieken en gehandicapten kunnen bijvoorbeeld extra stookkosten hebben of hoge kosten als gevolg van slijtage. Dergelijke kosten worden niet gedekt via de CZV.

Net als bij andere kosten waar geen sprake is van een voorliggende voorziening, kan voor deze niet-verzekerbare kosten een aanvraag ingevolge de bijzondere bijstand worden ingediend. Daarvoor gelden de voorwaarden van de WWB (per 1 januari 2015 gelden dezelfde voorwaarden onder de Participatiewet). Dat betekent dat sprake moet zijn van noodzakelijke kosten van het bestaan, die niet kunnen worden betaald uit het eigen inkomen en/of vermogen.

Bij bijzondere bijstand is altijd sprake van maatwerk; er wordt gekeken naar de individuele omstandigheden van een persoon en zijn gezin.

10. Financiering kosten CZV 2015

Hiervoor is (aan de hand van enkele ramingen/opties) geprobeerd om een schatting te maken van de kosten van de CZV in 2015. Gemeenten ontvangen voor de financiering van deze kosten géén *geormerkt* budget. Ook de extra middelen die gemeenten ontvangen in het kader van de 'maatwerkvoorziening' (als gevolg van de afschaffing van de Wtcg en de CER) zijn niet geormerkt.

¹³ De maximale zorgtoeslag gaat in 2015 ook omhoog van € 1655 naar € 1871 per jaar voor een meerpersoons-huishouden en van € 865 naar € 982 voor een eenpersoonshuishouden. Minima worden daarmee vrijwel volledig gecompenseerd voor de door het Rijk verwachte stijgingen van de premie basisverzekering en eigen risico.

Gemeenten gebruiken de algemene uitkering uit het gemeentefonds als dekking. De gemeenteraad bepaalt dus de financiële ruimte voor de bijzondere bijstand, waaronder de CZV. In het kader van de Gemeenschappelijke Regeling worden de bijzondere bijstandsbudgetten door de ISD gemeenten overgemaakt aan de ISD Bollenstreek voor het bedrag dat de ISD Bollenstreek heeft begroot voor bijzondere bijstandsuitgaven.

In de begroting 2015 zijnde volgende kosten geraamd voor de totale bijzondere bijstandskosten (inclusief de CZV). Een keuze voor een van de opties zal waarschijnlijk betekenen dat de begroting 2015 zal worden overschreden c.q. de inzet van de extra middelen die het Rijk voor de maatwerkvoorziening in het gemeentefonds heeft gestort (zie tabel 3 in de bijlage).

Begroting 2015: kosten bijzondere bijstand (inclusief CZV)

Gemeente	Kosten bijzondere bijstand 2015
Hillegom	€ 364.000
Lisse	€ 273.000
Noordwijk	€ 318.000
Noordwijkerhout	€ 250.000
Teylingen	€ 366.000
TOTAAL ISD	€ 1.571.000

11. Communicatie

11.1 Motivatie beleidswijziging

Zie samenvatting bovenaan deze notitie.

11.2 Activiteiten communicatie

Interne communicatie

Medium	Ja	Nee	Toelichting
Medewerkers kwaliteit	x		werkinstructie actualiseren
Medewerkers KCC	x		t.k.n.
Medewerkers PC	x		t.k.n.

Externe communicatie

Medium	Ja	Nee	Toelichting
Persbericht	x		Nov/dec (zodra premies bekend zijn)
Tekst website	x		Nov/dec “
Folder (indien van toepassing)	x		Nov/dec “
Publicatie gemeentepagina	x		Nov/dec “
Externe relaties (bv adviesraden)	x		Nov/dec “
Brief klanten/niet-klanten (ex-CAK-klanten)	x		Nov/dec “

Bijlage De CZV & maatwerkvoorziening

Tabel 1: De premie van de CZV in 2014

In onderstaande overzichten achtereenvolgens:

- een overzicht van de netto premie (dat is de bruto premie die Z&Z in rekening brengt minus de collectiviteitskorting);
- (de verstrekte categoriale bijzondere bijstand in de vorm van) de tegemoetkoming in de premie die de ISD per volwassen deelnemer aan Z&Z betaalt;
- en de resterende premie die de deelnemer zelf moet betalen aan Z&Z.

Voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijkerhout en Teylingen:

Pakket	Netto premie 2014	Betaling gemeente	Kosten klant
AV-Gemeente- Standaard	€ 27,71	€ 17,21	€ 10,50
AV-Gemeente-Top	€ 41,55	€ 17,21	€ 24,34

Voor de gemeente Noordwijk:

Pakket	Netto premie 2014	Betaling gemeente	Kosten klant
AV-Gemeente- Standaard	€ 27,71	€ 13,71	€ 14,00
AV-Gemeente-Top	€ 41,55	€ 13,71	€ 27,84

Tabel 2: Het aantal deelnemers CZV juli 2014

Aantal (volwassen/betalende) deelnemers aan de CZV in juli 2014¹⁴:

Gemeente	Aantal deelnemers AV-Gemeente-Standaard	Aantal deelnemers AV-Gemeente-Top	Totaal aantal deelnemers
Hillegom	90	166	256
Lisse	114	115	229
Noordwijk	41	190	231
Noordwijkerhout	63	98	161
Teylingen	147	114	261
Totaal	455	683	1138

Tabel 3: Middelen maatwerkvoorziening inkomensondersteuning 2015

De middelen 'maatwerkvoorziening inkomensondersteuning' bedragen in 2015:

Gemeente	Budget
Hillegom	€ 234.065
Lisse	€ 276.584
Noordwijk	€ 261.056
Noordwijkerhout	€ 160.079
Teylingen	€ 380.762
Totaal	€ 1.312.546

¹⁴ Kinderen zijn gratis meeverzekerd. Cliënten/gemeente betalen voor kinderen geen premie. Om die reden is het aantal meeverzekerde kinderen niet vermeld.